

Csoóri Sándor /
EMLÉKEZÉS EGY
RÉGI UTCÁRA

Kis görbe utca:
eldobott dinnyeszelet.
Köveid: fekete magok,
elleptek a legyek.

Zsinagógád homloka:
kitömött borjú homloka.

Kis zsidóid pajesza göndör,
laskát lapít sovány kezük,
nincs áruházuk, csak istenük,
szél hátán jöttek Betlehemből.

Ki látta Mózeszt kócszakállal?
Minden éjszaka erre jár,
vizet fakaszt a kövekből,
vizet fakaszt a falakból
s járdád hajnalra csupa sár.

Kedvetlenségem rádtekint,
tűnődő szemem hátranéz,
zsidóleányka köszön vissza,
szeme hatágú rettegés.

Egy szalmaszál most fölrepül,
elevenek látjátok-e?
A kis zsidólány sárga csontja
repül a sárga semmibe.

Anyjához száll: zöld gáz az úrben,
apjához száll: lámpaernyő a Holdon,
öccséhez száll: négyszögű, száraz szappan
egy túlvilági kirakatban.

Kis utca, kis utca, Európa
mákszem utcája, fekete
saradban a halál nyomát
gyöngyülő szemmel látod-e?

Elköltözöm belőled mindörökre,
csak emlékeim hagyom itt:
szélmalom-fáid majd megőrlik,
madaraid majd fölزابálják.

סמטא עקלקלה:

פּלח-מלון זרוק,

אַבניך: סרצנים שחורים,

זבובים בסו אותך.

מצח בית-הכנסת שלך:

מצח עגל מפחלץ.

פאות יהודיך — סליי-סלילים,

ידיהם הרוזות לשות מצות לפסח,

בית-מסחר אין להם, אך יש להם אלהים בלב,

רכובים על-גב הרוח הם באו מבית-לחם.

מי זה ראה את זקן-הפרע של משה בן-עמרם?

לילה-לילה הוא עובר בנופים אלה,

מוציא מים מן הסלע,

מוציא מים מן הקירות,

עד היות המדרכות מלאות ביץ עם שחר,

העדר-השמחה שבי מביט אליך,

עיני הבוהות מביטות לאחור,

נערה יהודיה משיבה לי ברכה,

עיניך — חרדה בת שש זיווח-כוכב.

גבעול-של-קש מתעופף בעת,

האם רואים אתם את הגבעול, בגיי-אדם חיים?

עצם מעצמותיה הצהבות של נערה יהודיה

עפה אל תוך האין הצהב.

היא עפה אל אמה: גאו ורק בתוך החלל-הריק,

היא עפה אל אביה: אהיל-מנוחה על הירם.

היא עפה אל אחיה: סבון רבוע ויבש

בחלון-ראנה של העולם-הבא.

סמטא קטנה, סמטא קטנה, רק

בעין גרגר-פרג בלב אירופה,

את עקבי המנות בתוך הרפס

האם תוכלי עוד לראות בעינים מתכהות?

עכשו אני גולה ממך לעד

ורק את זכרונתי אותיר אחרי פה:

עציר-טחנת-הרוח שלך יטחנו אותם עד דק,

עופות-השרף שלך ישחרו להם בלטרף קל.